Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра кримінально-правових дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан юридичного факультету
_____ Віталій СЕРЬОГІН
«31» _____ 2023р.

Робоча програма навчальної дисципліни
СУДОВІ ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ УКРАЇНИ

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	08 Право
спеціальність	081 Право
освітня програма	Право
вид дисципліни	обов'язкова
факультет	юридичний

2023/2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою юридичного факультету

“31” серпня 2023 року, протокол №1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Рибалко Гліб Сергійович, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, к.ю.н., доцент.

Програму схвалено на засіданні кафедри кримінально-правових дисциплін

Протокол від “30” серпня 2023 року № 1

В.о. завідувача кафедри кримінально-правових дисциплін

_____ Гліб РИБАЛКО

Програму погоджено з гарантом освітньої професійної програми Право

Гарант освітньої професійної програми Право

_____ Дмитро ЛУК`ЯНЕЦЬ

Програму погоджено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол від “31” серпня 2023 року № 1

Голова науково-методичної комісії юридичного факультету

_____ Ганна ЗУБЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра (перший рівень вищої освіти) спеціальності 081 Право, освітня програма Право

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є підготовка фахівців, які мають високу правосвідомість та правову культуру, володіють необхідними в їхній професійній діяльності знаннями і практичними навичками для вирішення конкретних завдань пов'язаних з організацією діяльності судових, правоохоронних органів та правозахисних організацій. Дати майбутнім юристам чітке уявлення про те, як формуються правоохоронні та правозахисні органи, органи суддівської влади, який вони мають склад і структуру, які функції виконують, як взаємодіють один з одним, іншими державними та громадськими організаціями, яке їх соціальне призначення. Вона має на меті дати майбутнім фахівцям не тільки базові знання, необхідні для успішної професійної діяльності, але й знання, які допоможуть більш глибокому засвоєнню інших юридичних дисциплін.

На відміну від багатьох інших юридичних дисциплін (цивільного, адміністративного, кримінального права та ін.), основою яких є стійкі, якісно однорідні суспільні відносини, що піддаються правовому регулюванню певним колом визначених правових норм (галуззю права), навчальна дисципліна "Судові та правоохоронні органи України" вивчає сферу діяльності судової влади та правоохоронних органів України і ґрунтується переважно на базі тих чи інших правових інститутів (судоустрій, правосуддя, статус суддів, процесуальний статус прокурора, досудове слідство, адвокатури, СБУ, органів юстиції, фіскальних органів, оперативно-розшукова діяльність тощо), а також окремих положень тих чи інших галузей права – конституційного, адміністративного, кримінально-процесуального, міжнародного та ін.

Одна з особливостей цієї дисципліни полягає також в тому, що від тих, хто її вивчає, вимагається засвоєння численних нормативно-правових актів. У цілому студенту доводиться мати справу з декількома десятками нормативних актів

різного рівня, починаючи від Конституції України, законів та міжнародних договорів, обов'язкових для України, і закінчуючи відомчими нормативними актами.

1.2. Основним завданням вивчення дисципліни є формування таких інтегральних, загальних та предметних компетенцій:

знати та розуміти предметну область та розуміти професійну діяльність **(ЗК-3);** здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (**ЗК -11)**; здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції(**СК-12)**:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, студенти мають досягти таких результатів навчання

В межах формування інтегральної компетентності студенти повинні знати

знати: норми чинного законодавства, яке регламентує діяльність суду, правоохоронних та правозахисних органів; правила тлумачення закону з метою правильного його застосування; судову практику, у тому числі Постанови Пленуму Верховного Суду;

вміти: аналізувати юридичні ситуації, правильно їх кваліфікувати та визначати правові приписи, які належить застосувати, а також обирати правові форми та способи реагування залежно від фактичних обставин;

володіти: обґрунтування і прийняття правових рішень, які відповідають вимогам закону.

- в межах формування компетенції ЗК-3:

знати: систему джерел судових та правоохоронних органів України, основні проблеми функціонування судових та правоохоронних органів

вміти: правильно складати і оформлювати юридичні документи; давати правове обґрунтування рішень; аналізувати юридичні факти; аналізувати, тлумачити та правильно застосовувати правові акти; робити кваліфіковані висновки та надавати консультації; приймати рішення і вчиняти дії у точній відповідності до закону;

володіти: юридичною термінологією; навичками роботи з правовими актами; навичками аналізу юридичних фактів та правових норм, що є об'єктом професійної діяльності; навичками вирішення правових проблем та застосування правових норм.

- в межах формування компетенції ЗК-11:

знати: сутність і зміст основних положень науки про судові та правоохоронні органи України.

вміти: аналізувати юридичні факти, давати їх правову оцінку та визначати, які правові приписи належить застосувати у даних фактичних обставинах; приймати рішення і вчиняти дії у точній відповідності до закону;

володіти: юридичною термінологією; навичками роботи з правовими актами; навичками аналізу юридичних фактів та правових норм, що є об'єктом професійної діяльності;

- в межах формування компетенції (СК-12):

знати: суть та зміст основних положень науки, нормативні правові акти, галузеві накази

вміти: аналізувати норми діючого законодавства, тлумачити норми діючого законодавства,складати процесуальні документи у точній відповідності до норм діючого законодавства.

володіти: юридичною термінологією, навичками роботи.

Студент повинен досягнути таких програмних результатів навчання:
Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту (**ПРН-13).** Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи (**ПРН-18).** Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права (**ПРН-19).** Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів (**ПРН-20).**

1.3. Кількість кредитів – 9
1.4. Загальна кількість годин – 270

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Нормативна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1 -й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
32 год.	8 год.
Семінарські заняття	
16 год.	4 год.
Самостійна робота	
72 год.	108 год.
Семестр	
2-й	2-й
Лекції	
48 год.	8 год.
Семінарські заняття	
32 год.	4 год.
Самостійна робота	
70 год.	138 год.

1.5. Заплановані результати навчання:

Знати:

- суть та зміст основних положень науки, нормативні правові акти, галузеві накази;

- сутність та поняття судової влади, її характерні ознаки, завдання та функції; характеристику правоохоронної та правозахисної діяльності, відомості про органи, що здійснюють таку діяльність, їх структуру, завдання, функції, компетенцію, повноваження та основи статусу посадових осіб, які працюють у цих органах;

принципи побудови, завдання та основні напрямки діяльності системи органів прокуратури, дізнання та досудового слідства, адвокатури та нотаріату, СБУ, МВС, Міністерства юстиції; поняття та значення принципів організації та діяльності судової влади та вміти розкрити сутність кожного з них;

норми чинного законодавства, яке регламентує діяльність суду, правоохоронних та правозахисних органів ; правила тлумачення закону з метою правильного його застосування; судову практику, у тому числі Постанови Пленуму Верховного Суду;

Вміти:

- аналізувати юридичні ситуації, правильно їх кваліфікувати та визначати правові приписи, які належить застосувати, а також обирати правові форми та способи реагування залежно від фактичних обставин;

- аналізувати норми діючого законодавства, тлумачити норми діючого законодавства, складати процесуальні документи у точній відповідності до норм діючого законодавства

Володіти навичками:

- обґрунтування і прийняття правових рішень, які відповідають вимогам закону
- юридичною термінологією; навичками роботи з правовими актами; навичками аналізу юридичних фактів та правових норм, що є об'єктом професійної діяльності;

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Основні засади судоустрою та судової влади, органів правосуддя.

Тема 1. Загальні (вступні) положення навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України»

Предмет дисципліни «Судові та правоохоронні органи України». Методи дисципліни "Судові та правоохоронні органи України». Система дисципліни «Судові та правоохоронні органи України". Основні поняття дисципліни «Судові та правоохоронні органи України». Поняття судових і правоохоронних органів. Система і структура правоохоронних органів. Правоохоронна діяльність. Основні напрямки правоохоронної діяльності. Головні риси правоохоронної діяльності. Поняття і види принципів правоохоронної діяльності. Законність як універсальний принцип правоохоронної діяльності. Поняття і зміст правопорядку. Законодавчі джерела дисципліни». Судові та правоохоронні органи України». Класифікація джерел дисципліни «Судові та правоохоронні органи України»

Тема 2. Судова влада

Поняття і значення судової влади. Історія становлення судових органів в Україні. Співвідношення судової влади з іншими гілками державної влади. Взаємозв'язок судової влади і законодавчої влади. Взаємозв'язок судової влади і виконавчої влади. Поняття судової системи в Україні. Система і завдання судів загальної юрисдикції. Правове регулювання діяльності органів судової влади.

Тема 3. Засади (принципи) здійснення правосуддя

Поняття та основні ознаки правосуддя. Засади судової влади та здійснення правосуддя. Форми здійснення правосуддя. Інституціональні принципи (засади) судової влади. Організаційні (судоустрійні) принципи судової влади. Функціональні (судочинні) принципи судової влади.

Тема 4. Система судоустрою України

Поняття «судова інстанція». Рівні (ланки) судоустрою. Види судових процедур (юрисдикцій). Порядок утворення, реорганізації та ліквідації судів. Місцеві суди: види, склад та повноваження. Апеляційні суди: види, склад та повноваження. Вищі спеціалізовані суди: види, склад та повноваження. Верховний Суд: повноваження, склад та структура. Апарат суду

Тема 5. Статус суддів

Статус судді. Вимоги, які ставляться до суддів. Права і обов'язки судді. Незалежність та недоторканість судді. Вимоги щодо несумісності. Етика судді. Добір кандидатів на посаду судді. Спеціальна підготовка кандидата на посаду

судді. Кваліфікаційний іспит. Проведення конкурсу на заняття вакантної посади судді. Порядок обрання на посаду судді безстроково. Вища кваліфікаційна комісія суддів. Вища Рада юстиції України. Органи суддівського самоврядування, їх завдання та види. Повноваження конференції та з'їзду суддів судів загальної юрисдикції. Дисциплінарне провадження щодо судді. Підстави та порядок притягнення суддів до кримінальної та адміністративної відповідальності. Національна школа суддів. Присяжні: порядок затвердження, вимоги, залучення до здійснення правосуддя, гарантії прав .

Тема 6. Органи, що забезпечують функціонування судової влади

Вища кваліфікаційна комісія суддів України. Національна школа суддів України. Органи суддівського самоврядування. Державна судова адміністрація України

Тема 7. Вища рада правосуддя

Правовий статус Вищої ради правосуддя. Склад та порядок формування Вищої ради правосуддя. Принципи, покладені в основу організації та діяльності Вищої ради правосуддя. Правові засади діяльності Вищої ради правосуддя.

Тема 8. Прокуратура України

Мета (завдання) прокуратури в Україні. Функції прокуратури. Засади діяльності прокуратури. Система органів прокуратури України. Порядок зайняття посади прокурора. Статус прокурора. Відповідальність прокурора. Прокурорське самоврядування та органи, що забезпечують діяльність прокуратури.

Тема 9. Адвокатура України

Завдання та правові основи діяльності адвокатури України. Принципи (засади) здійснення адвокатської діяльності. Порядок набуття права на заняття адвокатською діяльністю. Види адвокатської діяльності. Права й обов'язки адвоката. Адвокатська таємниця. Організаційні форми діяльності адвокатури. Відповідальність адвоката. Адвокатське самоврядування

Тема 10. Конституційний Суд України

Статус Конституційного Суду України. Порядок формування і структура Конституційного Суду України. Статус судді Конституційного Суду України. Повноваження Конституційного Суду України. Організація роботи Конституційного Суду України.

Розділ 2 Правоохоронні та правозахисні органи.

Тема 11. Правоохоронна система держави

Правоохоронна діяльність: поняття та характерні ознаки. Система правоохоронних органів (органів правопорядку) Досудове розслідування як складова органів правопорядку. Оперативно-розшукова діяльність органів правопорядку

Тема 12. Міністерство внутрішніх справ України. Національна поліція

Міністерство внутрішніх справ, його завдання, структура, повноваження. Головні управління Міністерства внутрішніх справ в областях, їх структура, завдання та повноваження. Відділи внутрішніх справ у районах (містах), їх структура та повноваження. Національна поліція: її завдання, функції, структура. Права та обов'язки поліції.

Тема 13. Служба безпеки України

Поняття, завдання, система й організація діяльності Служби безпеки України. Принципи діяльності Служби безпеки України. Повноваження Служби безпеки України. Права Служби безпеки України. Кадри Служби безпеки, їх правовий і соціальний захист. Контроль і нагляд за діяльністю Служби безпеки. Відповідальність за правопорушення в сфері діяльності Служби безпеки України.

Тема 14. Національне антикорупційне бюро України

Статус Національного антикорупційного бюро України та правові основи його діяльності. Загальна структура та чисельність Національного антикорупційного бюро України. Принципи діяльності Національного антикорупційного бюро України. Повноваження Національного антикорупційного бюро України. Вимоги до осіб, яких приймають на службу до Національного антикорупційного бюро України та їхній правовий захист.

Тема 15. Державне бюро розслідувань

Завдання та правові основи діяльності Державного бюро розслідувань. Основні засади організації та діяльності Державного бюро розслідувань. Структура та повноваження Державного бюро розслідувань. Керівний склад Державного бюро розслідувань. Соціальний та правовий захист працівників Державного бюро розслідувань.

Тема 16. Бюро економічної безпеки України

Загальні положення Бюро економічної безпеки України: статус, принципи та завдання діяльності. Історичні засади створення Бюро економічної безпеки України. Нормативно-правові засади створення Бюро економічної безпеки України. Відмінність Бюро економічної безпеки від СБУ та податкової міліції, ризики створення БЕБ та іноземний досвід. Очікування суспільства від створення Бюро економічної безпеки. Організація діяльності Бюро економічної безпеки України. Основні положення Закону "Про Бюро економічної безпеки України"

Тема 17. Державна прикордонна служба України

Завдання та функції Державної прикордонної служби України. Правові основи діяльності Державної прикордонної служби України. Загальна структура та організація діяльності Державної прикордонної служби України. Повноваження Адміністрації Державної прикордонної служби України.

Тема 18. Військова служба правопорядку у Збройних Силах України

Статус і завдання Військової служби правопорядку у Збройних Силах України. Права і функції Військової служби правопорядку у Збройних Силах

України. Реформування Військової служби правопорядку у Збройних Силах України у Військову поліцію.

Тема 19. Органи досудового розслідування

Поняття, завдання та форми досудового розслідування. Органи досудового слідства, їх система. Досудове розслідування кримінальних проступків. Слідчий апарат, структура та шляхи його вдосконалення. Компетенція слідчих: Служби безпеки, МВС України та податкової міліції. Вимоги, які ставляться до осіб, призначених на посаду слідчого. Повноваження

Тема 20. Міжнародна організація поліції – Інтерпол

Система органів Інтерполу, їх структура і повноваження. Національне центральне бюро Інтерполу в Україні, його структура та функції. Керівні органи Інтерполу та порядок їх формування. Функції у керівних органів Інтерполу. Повноваження виконкому та Президенту Інтерполу. Роль радників у структурі Інтерполу. Бюджет Інтерполу. Функції Національного центрального бюро Інтерполу в Україні.

Тема 21. Органи юстиції України

Система органів юстиції України. Основні завдання органів юстиції. Структура та повноваження Міністерства юстиції України. Завдання що реалізуються Міністерством юстиції України у сфері міжнародно-правового співробітництва. Територіальні органи юстиції. Районні (міські) управління юстиції, їх структура та повноваження. Відділи реєстрації актів цивільного стану. Державна виконавча служба: система органів та їх повноваження.

Тема 22. Нотаріат

Історія нотаріату. Поняття нотаріату. Вимоги до нотаріуса. Нотаріус, його права й обов’язки. Державна і приватна нотаріальна діяльність. Повноваження нотаріусів по здійсненню нотаріальних дій. Нотаріальна таємниця. Загальні правила вчинення нотаріальних дій. Нотаріальний процес Нотаріальне провадження. Нотаріальне діловодство.

Тема 23. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

Правовий статус Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Порядок призначення та припинення повноважень і звільнення з посади „омбудсмена”. Діяльність Уповноваженого ВР щодо охорони і захисту прав людини та громадянина, розширення обізнаності громадян про порушення органами влади, посадовими особами їх прав і свобод.

Акти Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Обов’язки „омбудсмена” згідно законодавства України. парламентський контроль з боку Уповноваженого Верховної Ради України за додержанням конституційних прав і свобод людини та громадянина і захист прав кожного на території України.

3. Структура навчальної дисципліни

Курс викладається у першому та другому семестрі, розрахований на 270 годин у першому семестрі форма контролю – залік, у другому - екзамен

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб.	інд.	с.р.		л	с	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Загальні (вступні) положення навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України»	12	4	2			6	12	-	-			12
Розділ 1. Органи судової влади (правосуддя)												
Судова влада	12	4	2			6	12	2	-			10
Засади (принципи) судової влади	18	6	4			8	18	2	-			16
Система судоустрою України	18	6	4			8	18	2	2			14
Статус суддів	12	4	2			6	12	-	-			12
Органи, що забезпечують функціонування судової влади	10	2	2			6	10	-	-			10
Вища рада правосуддя	10	2	2			6	10	-	-			10
Прокуратура України	14	4	4			6	14	2	2			10
Адвокатура України	14	6	2			6	14	2	-			12
Конституційний Суд України	10	2	2			6	10	-	-			10
Розділ 2. Правоохоронні органи (органи охорони правопорядку) та правозахисні органи.												
Правоохоронна система держави	12	4	2			6	12	2	2			8
Міністерство внутрішніх справ. Національна поліція України	12	4	2			6	12	2	-			10
Служба безпеки України	10	2	2			6	10	-	-			10
Національне антикорупційне бюро України	10	2	2			6	10	-	-			10
Державне бюро розслідувань	12	4	2			6	12	-	-			12
Бюро економічної безпеки	10	2	2			6	10	-	-			10
Державна прикордонна служба	8	2	-			6	8	-	-			8
Військова служба правопорядку у Збройних силах України	8	2	-			6	8	-	-			8
Органи досудового розслідування	12	4	2			6	12	2	2			8
Міжнародна організація поліції – Інтерпол	10	2	2			6	10	-	-			10
Органи юстиції України	12	4	2			6	12	-	-			12
Нотаріат	12	4	2			6	12	-	-			12
Уповноважений Верховної Ради України з прав людини	12	4	2			6	12	-	-			12
Усього годин	270	80	48			142	270	16	8			246

** проведення аудиторних занять здійснюється у змішаній формі навчання, яка поєднує безпосередні та опосередковані форми взаємодії студентів та викладача. Лекції та семінарські заняття проводяться у онлайн режимі із застосуванням платформ для відеоконференцій: ZOOM, Google Meet.*

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин Денне/заочне
1	Загальні (вступні) положення навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України»	2/0
2	Судова влада	2/0
3	Засади (принципи) судової влади	4/0
4	Система судів загальної юрисдикції	4/2
5	Статус суддів	2/0
6	Органи, що забезпечують функціонування судової влади	2/0
7	Вища рада правосуддя	2/0
8	Прокуратура України	4/2
9	Адвокатура України	2/0
10	Конституційний Суд України	2/0
11	Правоохоронна система держави	2/2
12	Міністерство внутрішніх справ. Національна поліція України	2/0
13	Служба безпеки України	2/0
14	Національне антикорупційне бюро України	2/0
15	Державне бюро розслідувань	2/0
16	Бюро економічної безпеки	2/0
17	Державна прикордонна служба	0/0
18	Військова служба правопорядку у Збройних силах України	0/0
19	Органи досудового розслідування	2/2
20	Міжнародна організація поліції – Інтерпол	2/0
21	Органи юстиції України	2/0
22	Нотаріат	2/0
23	Уповноважений Верховної Ради України з прав людини	2/0
	Усього	48/8

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин Денне/заочне	Форма контролю
	Загальні (вступні) положення навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України»	6/12	поточний
	Судова влада	6/10	поточний
	Засади (принципи) судової влади	8/16	поточний
	Система судів загальної юрисдикції	8/14	поточний
	Статус суддів	6/12	поточний
	Органи, що забезпечують функціонування судової влади	6/10	поточний

	Вища рада правосуддя	6/10	поточний
	Прокуратура України	6/10	поточний
	Адвокатура України	6/12	поточний
	Конституційний Суд України	6/10	поточний
	Правоохоронна система держави	6/8	поточний
	Міністерство внутрішніх справ. Національна поліція України	6/10	поточний
	Служба безпеки України	6/10	поточний
	Національне антикорупційне бюро України	6/10	поточний
	Державне бюро розслідувань	6/12	поточний
	Бюро економічної безпеки	6/10	поточний
	Державна прикордонна служба	6/8	поточний
	Військова служба правопорядку у Збройних силах України	6/8	поточний
	Органи досудового розслідування	6/8	поточний
	Міжнародна організація поліції – Інтерпол	6/10	поточний
	Органи юстиції України	6/12	поточний
	Нотаріат	6/12	поточний
	Уповноважений Верховної Ради України з прав людини	6/12	поточний
	Разом	142/246	підсумковий

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання розвивають можливості самостійної роботи і сприяють більш поглибленому вивченню теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Види індивідуальних завдань з навчальної дисципліни (реферати, контрольні роботи, що виконуються під час аудиторних занять та самостійної роботи) визначаються навчальним планом. Терміни виконання індивідуальних завдань визначаються програмою навчальної дисципліни.

Індивідуальні завдання виконуються особою, яка навчається, самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника. Допускаються випадки виконання робіт комплексної тематики кількома особами.

Метою написання письмової роботи є: розширення, систематизація та закріплення отриманих студентами теоретичних знань з дисципліни «Судові та правоохоронні органи України».

Основними завданнями письмової роботи є:

1) закріплення теоретичних знань з дисципліни за обраною проблематикою;

2) розвиток навичок самостійної роботи з основною, додатковою, науковою і довідковою літературою, нормативно-правовими та підзаконними документами, матеріалами періодичної печаті;

Вибір теми: Всього письмова робота складається з трьох блоків завдань – у кожному 15 варіантів. Варіант контрольної роботи визначається першою літерою прізвища студента.

Варіант 1 (А-Б)
Варіант 2 (В-Г)
Варіант 3 (Д-Е)
Варіант 4 (Є-Ж)
Варіант 5 (З-І)
Варіант 6 (Ї-К)
Варіант 7 (Л-М)
Варіант 8 (Н-О)
Варіант 9 (П-Р)
Варіант 10 (С-Т)
Варіант 11 (У-Ф)
Варіант 12 (Х-Ц)
Варіант 13 (Ц-Ч)
Варіант 14 (Ш-Щ)
Варіант 15 (Ю-Я)

Можливим є вибір варіанту, що не зазначений в переліку. В цьому випадку, студент повинен обґрунтувати свій вибір та узгодити його з викладачем, що веде заняття.

Структура і зміст письмової роботи

Письмова роботи відносяться до категорії навчально-наукової документації, тому повинна оформлюватися відповідно до вимог Державного стандарту України (ДСТУ 3008-95), гармонізованого з міжнародними стандартами ISO «Documentation - Presentation of scientific and technical reports». Відповідно до цього стандарту письмова робота повинна мати наступну структуру:

- вступну частину;
- основну частину;
- додатки.

Вступна частина містить наступні структурні елементи:

- титульний лист;
- зміст;
- перелік умовних позначок, символів, одиниць, скорочень і термінів.

Титульний лист є першою сторінкою доповіді. Титульний лист повинен містити дані, що розміщають у наступній послідовності: ідентифікатори місця виконання доповіді, повне найменування роботи, прізвища студента-виконавця і викладача-консультанта, рік та місце підготовки.

Зміст роботи міститься безпосередньо після титулу, починаючи з нової сторінки. Він представляє собою розгорнутий план роботи і включає усі розділи і підрозділи роботи, починаючи з переліку умовних позначок, із указівкою початкового номера сторінки кожного розділу і підрозділу.

Усі використовувані в роботі малорозповсюджені *умовні позначки, символи, одиниці, скорочення і терміни* пояснюються на новій сторінці. Ліворуч за абеткою приводять умовні позначки, символи, одиниці тощо, а праворуч – їх детальну розшифровку.

Структурними елементами основної частини роботи є:

- сутність доповіді;
- список використаної літератури.

Письмова робота складається з трьох пунктів, кожен з яких становить 2-3 сторінки тексту. Зміст пунктів повинен відповідати тематиці доповіді, містити актуальну статистичну інформацію (за останні роки: 2-3 річний період з дати написання роботи, мати посилання на періодичну літературу, дослідження іноземних дослідників з обраної проблематики, монографічну літературу, нормативно-правове забезпечення з обраної теми). Всі пункти роботи повинні доповнювати один одного і формувати відповідь на актуальне питання.

Список використаної літератури, на яку посилається студент під час виконання письмової роботи, розташовується з нової сторінки наприкінці тексту роботи. Бібліографічний опис в списку використаної літератури подається за алфавітом. Нумерація переліків посилань суцільна – від першої до останньої назви. Черговість подання бібліографічного опису є наступною: спочатку подаються нормативно-правові акти, офіційні методики, після них інша використана література за алфавітом. Номери описування в списку, стають посиланнями в тексті.

Посилання в тексті приводити в квадратних дужках наприкінці абзацу або сторінки, наприклад: [3, С.9]; [5 , С.4-16]; де «3», «5» – номери у списку використаної літератури; «С.9», «С.4-16» – сторінки джерел. Кількість літературних джерел при написанні письмової роботи не може бути менше ніж 7 назв.

Додатки містять матеріал, що доповнює доповідь, але внесення його в основну частину може змінити упорядковане та логічне подання матеріалу.

Додатки містять у собі матеріал, запозичений із джерел літератури, допоміжний ілюстративний матеріал, документи з підприємства (організації), таблиці, рисунки тощо. Додатки можуть розміщуватись на листах формату А4 і А3. Позначення додатків здійснюється відповідно буквам українського алфавіту (наприклад, Додаток А) за виключенням букв Г', Є, З, І, Ї, О, Ч, Ь.

Загальний обсяг письмової роботи:

10-13 сторінок тексту формату А4 машинописного тексту: вступна частина – 2-3 стор., основна частина 9-10 стор.; список використаної літератури – 1 стор., додатки не регламентуються, але повинні бути обов’язково.

Оформлення письмової роботи:

В залежності від особливості та змісту письмової роботи виконується в формі тексту, ілюстрацій, таблиць або їх поєднань на папері формату А4 (210*297 мм). Допускається використання листів формату А3 (297*420 мм) в разі необхідності.

Письмова робота виконується машинним способом (з допомогою комп’ютерної техніки) на одній стороні листа білого паперу. Мова виконання – українська.

Письмова робота виконують через півтора інтервали, при умові рівномірного заповнення і висотою літер та цифр не менш 0,8 мм. Шрифт, що використовується, повинен бути Times New Roman та відповідати розміру 14 текстового редактора Word. Абзац має бути однаковим по тексту і дорівнювати п'яти знакам або становити 1,25 см.

Текст роботи друкується додержуючи слідуючи розміри полів: ліве – 30 мм, верхнє та нижнє 20 мм, праве 10 мм.

При виконанні письмової роботи необхідно додержувати рівномірну щільність, контрастність і чіткість зображення протягом усієї роботи. В роботі повинні бути чіткі лінії, літери, цифри і інші знаки, які повинні бути однаково чорні по всій роботі.

Сторінки роботи необхідно позначати арабськими цифрами, додержуючись наскрізної нумерації по тексту. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куту сторінки без крапки наприкінці.

Ілюстрації і таблиці, розташовані на окремих сторінках, включають в загальну нумерацію сторінок роботи.

Ілюстрації (креслення, малюнки, графіки, схеми, діаграми) треба розташовувати в роботі безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації повинні бути посилання в роботі. Всі ілюстрації повинні мати назву, яку розміщають під ними.

Заголовок таблиці друкується з прописної букви і розміщається над таблицею, але не підкреслюється. Перед заголовком пишеться слово «Таблиця», її порядковий номер (знак № не ставиться).

Таблицю треба розміщувати після тексту, в якому вона зустрічається вперше, або на наступній сторінці. Всі таблиці повинні мати наскрізну нумерацію.

Частина 1 . Адвокатура

№ 1. Адвокату В. було доручено ведення справи по звинуваченню К. за ч. 2 ст. 396 КК України. У кримінальній справі була вкрай поверхово досліджена особистість К. Адвокат направив лист за місцем його роботи з проханням надіслати більш детальну характеристику.
Чи правильно зробив адвокат? Назвіть основні види адвокатської діяльності.

№ 2. Громадянка М., 1977 р.н., має постійне місце роботи та місце проживання звернулась до Юридичної клініки ХНУ імені В.Н. Каразіна з проханням допомогти скласти позовну заяву та вимогою надання безоплатного адвоката по справі про розподіл майна з колишнім чоловіком. В останньому їй було відмовлено.
Які види безоплатної правової допомоги наведені в задачі? Назвіть організації, які мають право на надання безоплатної правової допомоги

№ 3. Місцевий суд виніс окрему ухвалу на адресу адвоката Ф. У зв’язку з тим, що він, захищаючи інтереси підсудного Н., впливав на свідків умовленням і погрозами з метою домогтися вигідних для займаної їм позиції по справі показань.
Окрема ухвала була розглянута на засіданні дисциплінарної палати Харківської обласної кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури.
1. Яке рішення має бути, на ваш погляд, буде прийняте на засіданні палати?
2. Оцініть перспективи розгляду дисциплінарної справи адвоката Ф. З урахуванням факту використання ним вказаних засобів і методів захисту.

№ 4. Обвинувачений К. звернувся до адвоката М. з проханням про захист у процесі досудового слідства та в суді. Адвокат М. прийняв на себе доручення надати юридичну допомогу, але перед судовим засіданням адвокат М. зрозумів, що не

зможе захистити обвинуваченого К. та відмовився від надання юридичної допомоги на підставі того, що він не компетентний у цій справі.
Чи законна відмова адвоката М.?

№ 5. Щодо бізнесмена Степанова К. В. було порушено кримінальну справу за статтею, яка передбачала санкцію позбавлення волі довічно. Після винесення постанови про притягнення до участі Степанова К. В. у справі як обвинуваченого, слідчий оголосив йому права та його обов'язки. Степанов К. В. почав вимагати призначення йому захисника за рахунок держави. Слідчий відмовив йому на тій підставі, що довідка про отримані доходи за останній рік свідчить про те, що Степанов К. В. – мільйонер, тому захисника повинен запросити і оплатити самостійно.
Через два дні слідчому було подане клопотання про допуск до участі у справі Смика Л.Ю. як захисника Степанова К.В. У клопотанні також містилася вимога про надання побачення із захисником. Дане клопотання слідчий розглядав три дні, а за цей час проводив допити з Степановим К.В. Через деякий час слідчий заявив, що розслідування справи завершено, тому що він має докази вини Степанов К.В. Було виявлено, що перше побачення захисника із підзахисним знімалося прихованою камерою, якою було зафіксовано, як Степанов К.В. розказує про вчинений злочин.
Дайте відповіді на такі запитання:
1. Які конституційні права Степанов К.В. було порушено?
2. У яких випадках участь захисника є обов'язковою?
3. Що у таких випадках слід зробити захиснику?

№ 6. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія (КДК) адвокатури прийняла рішення про анулювання свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю адвоката Туркіна О. Н. у зв'язку із грубим порушенням Присяги адвоката України та визнання судом адвоката Туркіна О. Н. недієздатним.
Чи правомірні дії КДК адвокатури?
Перелічите випадки, коли адвокатська діяльність може бути припинена, а видане свідоцтво анульоване

№ 7. У Міністерство юстиції України надійшла заява гр. Н., який є уповноваженим представником адвокатської фірми „Консоль”, із проханням зареєструвати зазначене адвокатське об’єднання. Для реєстрації були подані всі необхідні документи. При розгляді питання про реєстрацію було встановлено, що Статутом адвокатської фірми „Консоль” передбачається можливість ведення підприємницької діяльності.
Яке рішення має бути прийняте Міністерством юстиції і чому? Як ви розумієте цілі і завдання адвокатських об’єднань?

№ 8. Дайте етичну та правову оцінку наступним рекламним матеріалам адвокатів з точки зору їх відповідності Правилам адвокатської етики та міжнародним стандартам (див., зокрема: рішення Касадо Кока проти Іспанії (Casado Coca v. Spain, 24 February 1994, Series A no. 285-A) та ін.)

Мал. 1

Мал. 2

Мал. 3

Мал. 4

Мал. 5

№ 9. Адвокат В., виступаючи у прайм-тайм у ефірі одного з провідних ТВ- каналів, вкрай негативно оцінив сучасний стан української адвокатури, а також професійний рівень й моральні якості осіб, що входять до складу органів адвокатського самоврядування, та окремих адвокатів. Зокрема, він зазначив:

«Головним ризиком реалізації громадянами конституційного права на правову допомогу є плачевний стан української адвокатури... Саме адвокат є основною корупційної ланкою на сьогоднішній день, а Національна асоціація адвокатів України не веде боротьбу з так званими «міліцейськими адвокатами»... На жаль, можу констатувати, що адвокатура є гальмом для реалізації судової реформи...».

На Вашу думку ця заява адвоката стосується його колег чи висловлює занепокоєння щодо якості адвокатського корпусу та стосується теми суспільного інтересу?Дайте правову оцінку висловлюванням адвоката у світлі рішень ЄСПЛ, положень Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та Правил адвокатської етики.

№ 10. Національна асоціація адвокатів України звернулась до КДКА області за місцем реєстрації робочого місця адвоката В. зі скаргою, зазначивши, зокрема, що адвокат В. –

«*...свідомо і безпідставно принизив роль української адвокатури в загальній системі захисту прав і свобод в Україні. Він висловив завідомо неправдиву*

інформацію не просто про цілий інституті в системі національного права, а й про кожного адвоката в цілому, а також повідомив громадськість про корупційну складову в діяльності адвокатів, які, як безпідставно стверджує адвокат В., гальмують реформи в нашій державі... Таким чином, виступ адвоката В. принижує адвокатуру, кожного адвоката, руйнує повагу суспільства до інституту адвокатури в державі, суперечить європейським стандартам, що в свою чергу свідчить про порушення ним Закону і Правил адвокатської етики...». Проаналізуйте правову позицію НААУ.

№ 11. Дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури області порушила дисциплінарне провадження стосовно адвоката В., встановила порушення ним ст. 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та статей 51, 52, 54 Правил адвокатської етики та притягнула його до дисциплінарної відповідальності, застосувавши дисциплінарне стягнення у виді позбавлення права на зайняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України.

1. Прокоментуйте рішення дисциплінарноїпалати.
2. Чи зміниться ваше ставлення до цього рішення, якщо адвоката В. було би притягнуто до дисциплінарної відповідальності із застосуванням стягнення у виді попередження?

№ 12. Національна асоціація адвокатів України звернулась до КДКА області за місцем реєстрації робочого місця адвоката В. зі скаргою, зазначивши, зокрема, що адвокат В. –

«*...свідомо і безпідставно принизив роль української адвокатури в загальній системі захисту прав і свобод в Україні. Він висловив завідомо неправдиву інформацію не просто про цілий інституті в системі національного права, а й про кожного адвоката в цілому, а також повідомив громадськість про корупційну складову в діяльності адвокатів, які, як безпідставно стверджує адвокат В., гальмують реформи в нашій державі... Таким чином, виступ адвоката В. принижує адвокатуру, кожного адвоката, руйнує повагу суспільства до інституту адвокатури в державі, суперечить європейським стандартам, що в свою чергу свідчить про порушення ним Закону і Правил адвокатської етики...*».

Проаналізуйте правову позицію НААУ.

№ 13. Дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури області порушила дисциплінарне провадження стосовно адвоката В., встановила порушення ним ст. 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та статей 51, 52, 54 Правил адвокатської етики та притягнула його до дисциплінарної відповідальності, застосувавши дисциплінарне стягнення у виді позбавлення права на зайняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України.

1. Прокоментуйте рішення дисциплінарної палати.

2. Чи зміниться ваше ставлення до цього рішення, якщо адвоката В. було би притягнуто до дисциплінарної відповідальності із застосуванням стягнення у виді попередження?
3. Ознайомтеся з Постановою Верховного Суду від 14.03.2018р. у справі No 826/23545/15, адміністративне провадження No К/9901/5932/18 (http://document.ua/pro-viznannja-protipravnim-ta- skasuvannja-rishennja-shodo-pr-doc339674.html).

№ 14. Адвокат Б протягом десяти років перешкоджав пані Г, яка є співвласником житла, у якому він проживає, користуватися своєю власністю. Адвокат Б одноособово, без узгодження із співвласником, здійснив переобладнання житла, на власний розсуд розпорядився майном, що було в квартирі. Пані Г та троє її неповнолітніх дітей зазнали значної матеріальної та моральної шкоди, внаслідок дій адвоката Б.
Чи може адвоката Б бути притягнено до дисциплінарної відповідальності за порушення адвокатської етика за його дії щодо пані Г?

Ознайомтеся з Рішенням Окружного адміністративного суду міста Києва від 21 липня 2017 року у справі No 826/1520/15 (http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/67854560).
Чи змінилася Ваша думка?

№ 15. Адвокат М прибув із запізненням для проведення слідчої дії з підзахисним, який перебував у СІЗО. Погрожуючи співробітникам слідчого ізолятора він вимагав впустити його до СІЗО під час обідньої перерви. Адвокат поводився агресивно та бив кулаками по склу у приміщенні КПП, внаслідок чого розбив скло.

Дайте оцінку діям адвоката.

Частина 2 . Судова влада

№ 1. У Фрунзенському районному суді м. Харкова при судовому розгляді цивільної справи про захист честі, гідності та ділової репутації місцевого бізнесмена були присутні представники громадськості і репортери. Представник правозахисної організації “Народний контроль” К. дістав блокнот і почав письмово фіксувати хід судового засідання. Журналіст місцевого телеканалу “Сімон” Ф. непомітно увімкнув портативний дик- тофон. Кореспондент всеукраїнської газети “Українська прав- да” Ш. зробив декілька фотознімків залу судового засідання та складу суду, після чого за допомогою професійної апаратури розпочав відеозапис судового розгляду. Побачивши дії присутніх, суддя заборонив зазначеним особам фіксувати порядок судового розгляду, оскільки це відображається у протоколі судового засідання. У разі невиконання його вимог суддя пригрозив розглянути справу в закритому судовому засіданні.

Чи законними є дії судді? В яких випадках згідно з чинним законодавством суд

проводить закритий судовий розгляд? Чи існують особливі обмеження принципу гласності на стадіях апеляційного і касаційного розгляду судової справи?

№ 2. У жовтні 2017 р. Верховна Рада України Законом ліквідувала Окружний адміністративний суд Києва і створила Центральний окружний адміністративний суд міста Києва у кількості 33 суддів; Лівобережний окружний адміністративний суд міста Києва у кількості 26 суддів. Відповідно до Закону були переведені на посади суддів новоствореного Центрального окружного адміністративного суду міста Києва судді ліквідованого Київського окружного адміністративного суду. Відповідно до Закону встановлена підвідомчість Центрального окружного адміністративного суду (Голосіївський, Печерський, Подільський, Святошинський, Солом'янський, Шевченківський райони м. Києва) й Лівобережного окружного адміністративного суду (Дарницький, Деснянський, Дніпровський, Оболонський райони м. Києва). *Оцініть правомірність вищенаведеного Закону Верховної Ради України. Який порядок та підстави утворення та ліквідації судів за Законом України «Про судоустрій і статус суддів»? Яким нормативним актом регламентується підвідомчість судів?*

№ 3. До голови місцевого суду зі скаргою на суддю М. звернулися потерпілий С. та його представник адвокат Н. Вони скаржилися, що незважаючи на їх клопотання на ознайомлення з протоколом судового засідання, заявлене у передбачений законом триденний строк, а ні після завершення 7 діб, що надані законом для виготовлення протоколу, а ні протягом трьох діб, що даються законом для ознайомлення з ним, їм не була надана можливість реалізації їх права. Лише за дві доби до завершення 15-денного строку на апеляційне оскарження вони отримали змогу ознайомитись з протоколом судового засідання, що унеможливило виконання усіх вимог до апеляційної скарги. Оскільки скарги такого змісту на суддю М. голова суду отримував неодноразово, та враховуючи, що згідно з процесуальним законом протокол судового засідання у суді першої інстанції веде секретар судового засідання і підписують головуючий та вказаний секретар, він вирішив притягнути до дисциплінарної відповідальності обох. Судді М. він оголосив зауваження, а секретареві судового засідання – догану, про що видав відповідний наказ.

Хто має право накладати дисциплінарні стягнення на секретаря судового засідання, і хто – на суддю? Який порядок застосування дисциплінарних стягнень щодо секретаря судового засідання і який – щодо судді? Охарактеризуйте зміст взаємовідносин голови суду і судді суду?

№ 4. Голова апеляційного загального суду вніс на затвердження зборів суддів апеляційного суду запропонований ним персональний склад судових палат. Збори суддів затвердили пропозицію голови суду.

Суддя Р., який після розподілу почав працювати у судовій палаті з цивільних справ, через декілька тижнів звернувся до голови суду з проханням перевести його до судової палати з кримінальних справ, оскільки його попередній досвід у якості

судді і професійний та науковий інтерес більш пов'язані з розглядом кримінальних справ, ніж цивільних. Голова суду відмовив у проханні, мотивуючи тим, що існуючий персональний розподіл його, як керівника суду, задовольняє, він є оптимальним, оскільки враховує у міру можливості професійні якості і нахили усіх суддів, а не лише одного. Тоді суддя Р. звернувся до зборів суддів апеляційного суду області з проханням підтримати його бажання працювати в судовій палаті з кримінальних справ. Загальні збори, вислухавши усі доводи судді Р. та заперечення голови суду, дійшли висновку, що доцільніше суддю Р. ввести у склад судової палати з кримінальних справ.

Чи були компетентними збори суддів у вирішенні питання, з яким звернувся до них суддя? Які наслідки позитивного вирішення прохання судді? Які повноваження зборів суддів? Яке призначення органів суддівського самоврядування, які вони мають організаційні форми?

№ 5. Суддя місцевого загального суду, призначений вперше, до займання посади судді був одним із засновників юридичної фірми. але, ставши суддею, він після робочого дня, а також у вихідні дні консультував постійних клієнтів фірми, які оплачували його послуги на банківський рахунок фірми.
Коли про це стало відомо, його запросили до вищої ради правосуддя, щоб або спростувати цю інформацію, або дати стосовно неї пояснення.
Суддя підтвердив правдивість інформації і пояснив, що він не бачить у його вчинках порушень закону:
– по-перше, він давав консультації поза приміщенням суду і не в робочий час, тобто на його службових обов'язках це ніяк не відбивалося;
– по-друге, він консультував клієнтів з питань законодавства у сфері підприємницької діяльності, спори з яких, якщо такі виникають, розглядаються господарськими судами, а він працює у загальному місцевому і за внутрішньою спеціалізацією розглядає кримінальні справи;
– по-третє, у юридичній фірмі працюють тільки його син зі своєю дружиною, які ще не мають значного досвіду і тому не можуть консультувати зі складних питань права, що може відбитися на іміджі фірми, а звідси і на розмірах доходів, а існуюча ситуація дозволяє його сім'ї бути матеріально забезпеченою, а значить і він як суддя є більш незалежним, ніж його колеги.
Чи сумісна вказана діяльність зі статусом судді? Які обмеження встановлює законодавство до діяльності професійного судді на посаді? Яке рішення має прийняти вища рада правосуддя україни за результатом розгляду інформації про вищезазначеного суддю? Який орган і в якому порядку приймає рішення про звільнення судді з посади в через несумісність?

№ 6. У заступника голови вищого спеціалізованого суду, доктора юридичних наук, який пропрацював на посаді судді 31 рік і має допуск до державної таємниці рівня "цілком таємно", є 16-річний улюблений онук, який попрохав дідуся подарувати йому на повноліття автомобіль моделі BMW X6.

Чи зможе суддя задовольнити прохання онука за рахунок свого посадового окладу

і в який строк? Який рівень суддівської винагороди встановлений законом і від чого він залежить?

№ 7. У процесі судового розгляду справи по обвинуваченню гр. Н. у скоєнні навмисного вбивства за обтяжуючих обставин суддя декілька разів усно висловлювався про винуватість гр. Н. у скоєнні злочину через те, що гр. Н. відмовлявся від дачі показань. У відповідь підсудний сміявся, викрикував, називав суддю хабарником, у нецензурній формі висловлював своє ставлення що свідків обвинувачення.

Дайте правову оцінку діям учасників судового розгляду. Чи існують підстави для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності? Хто може ініціювати таке провадження? Яке дисциплінарне стягнення, на Вашу думку, можна застосувати до судді у даному випадку? Які заходи може застосувати суддя до порушників порядку судового засідання?

№ 8. Вища рада правосуддя розглядає справу за скаргою голови окружного адміністративного суду Д з міста В. Скаржник просить притягнути до дисциплінарної відповідальності суддю К за неумисне спотворення інформації в електронній декларації (не внесення будинку, що є у дружини на праві приватної власності). В процесі розгляду скарги комісія з'ясувала:
1. Дружиною судді у 2011 р. у приватну власність придбано ділянку землі з будинком в місті Широке Донецької області (зона АТО до початку проведення операції).
2. У 2014 р. укладено угоду про продаж земельної ділянки.
3. У 2015, 2016, 2017 рр. є звернення дружини до нотаріуса про зміну права власності на будинок (період проведення АТО).
4. З пояснення судді: «будинок був у аварійному стані і у 2012 р. я власноруч його демонтував з метою будівництва на його місці нового будинку».
Які варіанти вирішення справи Ви можете запропонувати?
Умови додаються поступово

№ 9. Дисциплінарна палата Вищої ради правосуддя розглядає справу судді, який перебуваючи на посаді професійного судді, став засновником та головою благодійного фонду «діти –інваліди» й відповідно до статутних документів голова здійснював: управління майном благодійного фонду, розподіл активів благодійного фонду, приймав усі рішення відносно напрямів і порядку діяльності, але повноваження голова благодійного фонду виконував на безоплатній основі.

Визначте чи було порушення і сформуйте вмотивоване рішення у його дисциплінарній справі.

№ 10. Суддя у невеликому населеному пункті приступає до розгляду цивільної справи.(в даному суді всього 7 суддів, троє з них без повноважень, двоє суддів у відпустці і 1 на лікарняному.) У судовому засіданні з'ясовується, що позивачем у справі є особа, з якою суддя відвідував (відвідувала) дитячий садочок, а з

відповідачем суддя проживає в одному під'їзді. Представник позивача був колегою судді по юридичній фірмі.

Визначте, чи перебуває суддя у конфлікті інтересів і як має вчинити?

№ 11. Надійшла скарга на суддю який відкрив провадження у справі за позовом мусульманської громади села до сільської ради про відмову у виділенні земельної ділянки для будівництва релігійної споруди. Скаргу обґрунтовували тим, що суддя сповідує іслам так як неодноразово переривав судове засідання (в період мусульманської молитви) і його часто бачили в мечеті.
Чи може/буде релігійна приналежність судді впливати на розгляд справи? Так/ні чому? Обгрунтуйте. Як повинен діяти суддя в даній ситуації?
Розгляньте способи обрання суддею поведінки коли його особисті/релігійні переконання впливають на графік роботи? Розгляньте схожі ситуації не лише в релігійному контексті а і в гендерному/національному/специфічних суспільних групі т. д.

№ 12. Розгляньте ситуацію, коли суддя і прокурор навчалися в одному ВНЗ та інші ситуації (наприклад, суддя і прокурор (жінки) не одноразово фотографувалися разом на всеукраїнському форумі «Жінки в юридичній професії») щоб показати студентам межі приватного життя особи та публічності посади. Диференціюйте розгляд ситуацій наявністю/відсутністю спільних судових проваджень колегіального/одноособового розгляду справи.

За яких умов суддя/прокурор/адвокат можуть спілкуватися в житті, щоб це не порушувало етичних норм професії?

№ 13. Оцініть з позиції етичних засад ситуацію, коли у кабінеті судді висить портрет президента країни.

Чи зміниться ваша оцінка, якщо у кабінеті судді висить ікона? Відповідь обґрунтуйте.

№ 14. Оцініть з точки зору етичних засад ситуацію, коли суддя сидів у президії з'їзду певної політсили, як запрошений гість.
Чи зміниться ваша оцінка, якщо він просто брав участь у з'їзді політичної партії?
Чи зміниться ваша оцінка, якщо він був присутній на урочистій вечірці певної політсили?
Чи зміниться ваша оцінка, якщо перелічені дії здійснив адвокат?
Відповідь обґрунтуйте.

№ 15. У процесі судового розгляду справи по обвинуваченню гр. Н. у скоєнні навмисного вбивства за обтяжуючих обставин суддя декілька разів усно висловлювався про винуватість гр. Н. у скоєнні злочину через те, що гр. Н. відмовлявся від дачі показань. У відповідь підсудний сміявся, викрикував, називав суддю хабарником, у нецензурній формі висловлював своє ставлення що свідків обвинувачення.

Дайте правову оцінку діям учасників судового розгляду. Чи існують підстави для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності? Хто може ініціювати

таке провадження? Яке дисциплінарне стягнення, на Вашу думку, можна застосувати до судді у даному випадку? Які заходи може застосувати суддя до порушників порядку судового засідання?

Частина 3. Прокуратура, поліція

№ 1. Громадянин М., який є прокурором окружної прокуратури, під час сімейної вечері обговорював свої робочі плани на наступний тиждень. Предметом обговорення були слідчі дії у кримінальному провадженні, де він є процесуальним керівником. М. розказав, які саме слідчі та оперативно- розшукові дії він планує доручити слідчому, про дату та місце їх проведення.

Дайте правову оцінку ситуації, якщо: а) члени родини, присутні під час вечері розкажуть інформацію, яка їм стала відома від М. іншим особам; б) якщо під час вечері присутній О. - брат прокурора М. Врахуйте, що О. працює слідчим; в) під час вечері присутня С. (подруга О.), яка є адвокатом особи Х, який є підозрюваним у справі, керівництво за розслідуванням у якій здійснює прокурор М.

№ 2. Прокурор А., що працює у прокуратурі понад 5 років взяв лікарняний на 7 днів та поїхав на відпочинок до Туреччини. В цей час його роботу виконував прокурор Б, на якого зазвичай керівник прокуратури покладає обов'язки виконувати додаткову роботу під час хвороби, відпустки чи відрядження інших прокурорів, так як прокурор Б якісно виконує покладені на нього завдання.

Дайте оцінку ситуації з точки зору етики та законодавства.

№ 3. Народний депутат Іванов організував вечірку з приводу перемоги його політичної партії на виборах. На цю вечірку він запросив своїх друзів - прокурора А., суддів С та О., Начальника підрозділу поліції К. Усі гості під час вечірки вітали Іванова з перемогою на виборах, кажучи слова підтримки у його адресу та критикуючи представників інших партій. Наступного ранку журналісти виклали до мережі інтернет відео, де прокурор А. каже образливі слова на адресу інших політиків та хвалить Іванова.

Які норми моралі порушив прокурор А.? Чи порушив А. норми законодавства? Яку відповідальність, на Вашу думку, він повинен понести?

№ 4. Прокурор Н. у свій вихідний день керував автомобілем у нетверезому стані. Його зупинив поліцейський і попросив пред'явити документи. Н. відповів, що він прокурор і може вести себе як вважає за потрібне у свій вихідний день, а документи забув вдома. Після чого Н. сів у свій автомобіль і поїхав далі.

Оцініть з точки зору етичних засад поведінки прокурора ситуацію, коли він у свій вихідний день керував автомобілем у нетверезому стані.

№ 5. До прокурора А. в 12.30 прийшов слідчий і попросив підписати підозру по справі, в якій А. є процесуальним керівником. А відповів слідчому, що перед тим,

як підписати процесуальний документ, прокурор повинен його прочитати, що потребує часу близько 1 години, а через 30 хвилин розпочнеться обідня перерва. Крім того, прокурор А. сказав, що підозру він зараз підпише тільки якщо слідчий протягом 15 хвилин принесе йому каву з булочкою, а також пачку паперу. В іншому випадку прокурор піде на обід і до прокуратури вже сьогодні не повернеться через те, що в нього далі за розкладом 3 судові засідання, в яких він буде підтримувати державне обвинувачення.

Оцініть ситуацію з точки зору професійної етики прокурора.

№ 6. Прокурор М., чекаючи судового засідання у кримінальній справі у приміщенні суду, дав інтерв'ю журналістам щодо обставим справи, яка буде розглядатись. М. сказав, що обвинувачений О. є злочинцем, так як він скоїв крадіжку, що підтверджено матеріалами досудового слідства і тому О. скоро потрапить до колонії. Крім того, М. дозволив собі образливі висловлювання у бік О. Судове засідання було перенесено на наступний тиждень через хворобу судді. Ввечері інтерв'ю з прокурором, в якому він називає О. злочинцем було показано по телебаченню.

Які норми порушив прокурор М.? Дайте правову оцінку ситуації.

№ 7. Прокурору А., який є керівником окружної прокуратури, зателефонував керівник обласної прокуратури В. та надав доручення підготувати звіт щодо стану здійснення прокурорами прокуратури нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах (за попередній та поточний квартали). Звіт у письмовій формі мав бути надісланий електронною поштою протягом двох діб. А. В грубій формі відмовився виконувати це доручення.

Дайте оцінку ситуації з точки зору етики прокурора та дайте правову оцінку ситуації. Чи мало бути це доручення виконано? Відповідь обґрунтуйте.

№ 8. Керівник прокуратури Т. був не згодним із поданням Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів про призначення кандидата О. на посаду прокурора, у зв'язку з чим відмовив у призначенні. Керівник прокуратури Т. протягом п'яти днів з дня отримання подання повідомив про це Кваліфікаційно-дисциплінарну комісію прокурорів із наведенням мотивів такого рішення (на думку Т. керівника прокуратури, кандидат О. не зможе якісно виконувати посадові обов'язки, адже вони знайомі ще зі школи і О. завжди мав погану репутацію.

Чи законними є дії керівника прокуратури Т.? Надайте оцінку ситуації. Відповідь обґрунтуйте.

№9. У громадянки М. поблизу вокзалу невідомий вихопив з рук сумку, де знаходились гроші і документи. Намагаючись його наздогнати, вона помітила працівника поліції, який проходив поруч, і покликала його на допомогу. На звернення М. працівник поліції тактовно пояснив, що він повертається до дому зі зміни, тому знаходиться не при виконанні обов'язків.
Оцініть ситуацію з точки зору прав і обов'язків працівників поліції.

№10. До громадянина Д., який сидів у своєму автомобілі і розмовляв по телефону, підійшли співробітники поліції і повідомили, що вилучають його транспортний засіб для проїзду до місця події, а мобільний телефон – для ведення оперативних переговорів. На заперечення громадянина Д. вони застосували до нього прийоми рукопашного бою і затримали його на 72 години за спротив співробітникам поліції В чиїх діях у даній ситуації вбачаються порушення закону? Які права поліції передбачено чинним законодавством?

№ 11. Не дивлячись на чисельні звернення прокурора окружної прокуратури щодо порушень закону на адресу керівництва ЗАТ „Лиспи", воно ніяких заходів не приймало. Тоді прокурор виніс постанову про притягнення голову правління до адміністративної відповідальності і видав розпорядження про його арешт. Чи правомірні дії прокурора? Відповідь обґрунтуйте.

№ 12. До прокурора області звернулася група членів однієї з політичних партій з проханням впливу на інше громадське об'єднання, яке в образливій формі відгукується з приводу її основних політичних ідей.
Прокурор відмовив у розгляді заяви, посилаючись на Закон України "Про прокуратуру" захист громадських об'єднань не входить у завдання прокурорської діяльності. Визначте правомірність дій прокурора. Відповідь обґрунтуйте.

№ 13. Прокурор окружної прокуратури, перевіряючи скаргу на незаконне накладення начальником відділу поліції адміністративного штрафу, викликав останнього до себе і став вимагати від нього письмових пояснень щодо порушень закону. Чи вправі був так діяти прокурор? Відповідь обґрунтуйте.

№ 14. Перевіряючи кримінальну справу, прокурор місцевої прокуратури дійшов висновку, що слідчий незадовільно веде розслідування: порушив строки провадження слідства і незаконно виніс постанову про притягнення особи як обвинуваченого. Яке рішення повинен прийняти прокурор місцевої прокуратури?

№ 15. До окружної прокуратури звернувся громадянин Д., інвалід із зору. Посилаючись на те, що йому дуже важко читати й писати, він висказав прохання виділити йому працівника прокуратури, який би зміг захистити його конституційні права у суді під час розгляду цивільної справи. Прокурор відмовив йому, посилаючись на те, що у прокуратури на день звернення громадянина Д. великий обсяг термінової роботи. Йому було запропоновано звернутися до юридичної консультації за місцем мешкання.
Чи правильно вчинив прокурор? Інтереси яких груп громадян має представляти прокурор у суді? Відповідь обґрунтуйте.

7. Методи навчання

Лекція – основний вид навчальних занять, призначених для викладення теоретичного матеріалу. Лекції є елементом курсу лекцій, що охоплює основний теоретичний матеріал навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України». Всі лекції є інформаційними (тематичними).

З урахуванням **Вимог до навчання,** в 2023/2024 н.р. організація та проведення лекцій з дисципліни проводиться виключно у онлайн режимі. При цьому застосовується комбінована форма спілкування з лектора аудиторією, яка включає ознайомлення студентами з навчальним контентом (відеозаписом окремих навчальних питань, розміщеним на платформі ***Youtube*** або викладених лектором в режимі відеоконференції ***ZOOM*** (до 60 хв.) та подальше обговорення (до 20 хв.) матеріалу студентами з викладачем (лектором) в режимі реального часу із застосуванням платформи для відеоконференцій ***ZOOM.*** Здійснюється супровід навчального контенту навчальними презентаційними матеріалами та питаннями для самоперевірки із використанням веб-сервісу ***Google Classroom***.

Практичне заняття – вид групового навчального заняття, на якому студенти під керівництвом викладача закріплюють теоретичні положення навчальної дисципліни і набувають вмінь та навичок їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання визначених викладачем завдань (казусів).

Практичні заняття проводяться синхронно, зі всіма студентами групи.

З урахуванням **Вимог до навчання,** в 2023/2024 н.р. організація та проведення семінарських занять з дисципліни може проводитись виключно у онлайн режимі із використанням веб-сервісу ***Google Classroom*** та платформи для відеоконференцій ***ZOOM,***.

Практичні заняття є активною формою опанування навчального матеріалу, яка дає можливість набути навичок практичного застосування положень кримінального законодавства до конкретних життєвих ситуацій, закріпити теоретичні знання з предмету. Під час цих занять студентами під контролем викладача обговорюються заздалегідь підготовлені рішення завдань, здійснюється розв’язання контрольних завдань, їх перевірка та оцінювання.

Як правило, на одне практичне заняття виноситься три завдання за однією навчальною темою.

Рішення кожного завдання повинне бути виконане у письмовій формі. Вирішувати письмові завдання слід у вигляді окремого кейсу. У рішенні обов’язково має бути умовно виділено установчо-описову (виклад вихідних даних та задач, котрі мають бути вирішені), мотивувальну (мотивування рішення, його детальна аргументація з обов’язковим посиланням на відповідні норми чинного кримінального законодавства) та резолютивну (остаточне формулювання висновків) частини;

Починаючи відповідь по вирішеному кейсу студент повинен самостійно викласти його умову (фабулу казусу). Вміння викласти фабулу казусу (описова частина рішення) свідчить про засвоєння його суті та самостійність роботи над завданням.

Викладач оцінює повноту й обґрунтованість рішень, складених студентами, їх активність у дискусії, рівень знань та уміння формулювати й відстоювати свою

позицію тощо. Отримані оцінки враховуються при виставленні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Семінарське заняття – вид навчального заняття, на якому викладач організує дискусію з попередньо визначених проблем (як правило, в межах плану заняття). На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами виступи, активність в дискусії, вміння формулювати та відстоювати свою позицію та ін.

З урахуванням **Вимог до навчання,** в 2023/2024 н.р. організація та проведення семінарських занять з дисципліни може проводитись виключно у онлайн режимі із використанням веб-сервісу ***Google Classroom*** та платформи для відеоконференцій ***ZOOM***.

Рекомендується певний порядок підготовки до семінарського заняття: ознайомитися з питаннями, які заплановано розглянути на даному занятті; звернутися до конспекту лекцій, вказівок лектора щодо особливостей вивчення теми; опрацювати основні положення законодавства, які стосуються теми, рекомендовану для вивчення літературу, законспектувати окремі положення, що стосуються питань теми; засвоїти поняття, які є основними (опорними) для цієї теми; продумати кожне питання, яке виноситься на обговорення, план відповіді.

Колоквіум – вид навчальної роботи, що передбачає з'ясування рівня засвоєння студентами знань, оволодіння вміннями й навичками з окремої теми чи розділу. На колоквіумі викладач опитує групу студентів (орієнтуючись на ключові слова теми) і в процесі співбесіди з'ясовує рівень засвоєння матеріалу.

З урахуванням **Вимог до навчання,** в 2023/2024 н.р. організація та проведення колоквіуму з дисципліни може проводитись виключно у онлайн режимі із використанням веб-сервісу ***Google Classroom*** та платформи для відеоконференцій ***ZOOM,***

Консультація – форма навчального заняття, при якій студент отримує від науково-педагогічного працівника відповіді на конкретні питання або пояснення окремих теоретичних положень чи їх практичного використання. Окрім того, під час консультацій студенти відпрацьовують аудиторні заняття, на яких вони були відсутні.

Консультація є формою індивідуального (асинхронного) спілкування студента й викладача.

З урахуванням **Вимог до навчання,** в 2023/2024 н.р. організація та проведення консультацій з дисципліни може проводитись виключно у онлайн режимі із використанням веб-сервісу ***Google Classroom*** та платформи для відеоконференцій ***ZOOM***.

Самостійна робота студентів, письмові завдання

Самостійна робота студента є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Самостійна робота студента включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу.

Самостійна робота забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни (підручник, навчальні та методичні посібники, конспект лекцій, робочі зошити, рекомендована відповідна наукова та фахова монографічна і періодична література).

Навчальний матеріал з дисципліни, передбачений для засвоєння студентом у процесі самостійної поза аудиторної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять.

8. Методи контролю

Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку у процесі навчання. Вони визначають відповідність рівня набутих здобувачами вищої освіти знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти.

За рівнем контролю результатів навчання розрізняють: самоконтроль, кафедральний та факультетський (інститутський) контроль.

Самоконтроль призначений для самооцінки здобувачами вищої освіти якості засвоєння навчального матеріалу з конкретної дисципліни (розділу, теми). З цією метою в навчальних посібниках для кожної теми (розділу), а також у методичних розробках для проведення аудиторних занять передбачаються питання для самоконтролю та ключові слова теми.

Кафедральний контроль проводиться з метою оцінки рівня підготовки здобувачами вищої освіти з дисципліни на різних етапах її вивчення, як правило, науково-педагогічними працівниками даної дисципліни і здійснюється у вигляді вхідного, поточного та підсумкового семестрового контролю.

Факультетський (інститутський, університетський) контроль є зовнішнім контролем, призначеним для оцінки досягнення студентами базових результатів навчання, передбачених освітньою програмою, розробки пропозицій щодо оновлення освітніх програм, навчальних планів, робочих програм навчальних дисциплін, оновлення засобів діагностики результатів навчання тощо, порівняння ефективності навчання студентів.

Факультетський контроль проводиться у формі контрольних робіт, які виконуються письмово або з використанням комп'ютерних технологій і, як правило, за тестовими технологіями.

Під час вивчення навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» використовуються такі види контролю результатів навчання:

- поточний протягом семестру;
- підсумковий семестровий контроль.

Поточний контроль проводиться науково-педагогічними працівниками на всіх видах аудиторних занять протягом семестру. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового контролю на семінарських та практичних заняттях, лекціях, у формі колоквіуму, виступів здобувачів вищої освіти при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі тестування тощо.

Підсумковий семестровий контроль визначає ступінь досягнення здобувачами вищої освіти запланованих результатів навчання, що визначені робочою програмою навчальної дисципліни. Підсумковий семестровий контроль проводиться відповідно до навчальних планів і робочих навчальних планів. Підсумковий семестровий контроль визначає ступінь досягнення здобувачами вищої освіти запланованих результатів навчання, що визначені робочою програмою навчальної дисципліни.

Оцінкою підсумкового семестрового контролю є сума балів, набраних здобувачем вищої освіти протягом семестру при виконанні контрольних заходів, передбачених програмою навчальної дисципліни та балів, набраних ним при складанні семестрового заліку (виконанні підсумкової залікової роботи). Максимальна сума балів, яку може набрати здобувач вищої освіти при підсумковому семестровому (річному) контролі, складає 100.

Оцінка підсумкового контролю виставляється за дворівневою шкалою оцінювання – оцінки «зараховано», «не зараховано».

До виконання підсумкової залікової роботи, максимальна сума балів, які здобувач вищої освіти може набрати протягом семестру, дорівнює 60, а максимальна сума балів семестрового екзамену (підсумкової залікової роботи) – 40. Загальна кількість балів за роботу протягом семестру округлюється до найближчого цілого числа. Здобувачі вищої освіти мають бути ознайомлені з набраними ними балами до початку екзаменаційної сесії.

Семестрові підсумкові залікові роботи проводяться в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом. Результати складання семестрових екзаменів і підсумкових залікових робіт оцінюються цілим числом балів. Семестрові екзамени проводяться під час екзаменаційних сесій. Семестровий екзамен проводиться в письмовій формі.

Студента допускають до семестрового контролю за умови виконання ним усіх видів робіт з цієї навчальної дисципліни, передбачених навчальним планом та набрання мінімум 10 балів.

Здобувач вищої освіти повинен бути ознайомлений із результатами своєї екзаменаційної (підсумкової залікової) письмової роботи не пізніше, ніж через п’ять робочих днів після її написання. Здобувач вищої освіти має право ознайомитися з перевіреною роботою й одержати пояснення щодо отриманої оцінки.

У разі незгоди з оцінкою здобувач вищої освіти має право подати в день оголошення оцінки або наступний робочий день завідувачу кафедри письмову апеляцію, вказавши конкретні причини незгоди з оцінкою. Завідувач кафедри разом з екзаменатором, залучаючи, за необхідності, інших фахівців, протягом трьох днів розглядає апеляцію і в усній формі сповіщає здобувача вищої освіти про результати розгляду.

Результати підсумкового семестрового контролю з навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» вносяться науково-педагогічним працівником у відомість обліку успішності; працівники деканату роблять відповідну позначку в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти.

Якщо здобувач вищої освіти без поважної причини не з’явився на семестровий екзамен, приймання екзамену проводиться після екзаменаційної сесії комісією, яка створюється наказом ректора за поданням декана факультету. Склад комісії включає не менше п’яти осіб, обов’язковим є включення керівника (заступник керівника) Студентської ради факультету, керівника (представника) профспілкової організації студентів факультету.

Якщо результати здобувача вищої освіти за певним видом навчальної діяльності сумарно оцінені менше ніж 50 балами, він має право до закінчення екзаменаційної сесії повторно виконати підсумкову залікову роботу.

Результати підсумкового семестрового контролю зберігаються на кафедрі протягом календарного року. З цими матеріалами можуть бути ознайомлені ректор, проректори, начальник Управління якості освіти, директори Навчальних центрів організації освітнього процесу, менеджменту якості та моніторингу освітнього процесу, методичної роботи, декан факультету.

Результати семестрового контролю обговорюються на засіданнях кафедр, ректорату, вчених рад факультетів та вченої ради університету.

Питання, які виносяться на складання поточного та підсумкового контролю

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

1. Предмет, система та завдання навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи».
2. Взаємозв’язок курсу «Судові та правоохоронні органи» з іншими навчальними дисциплінами.
3. Нормативні джерела курсу «Судові та правоохоронні органи».
4. Судова діяльність: поняття, зміст, ознаки, види та суб’єкти її здійснення.
5. Правоохоронна діяльність: поняття, зміст, ознаки, види та суб’єкти її здійснення.
6. Правозахисна діяльність: поняття, зміст, ознаки, види та суб’єкти її здійснення
7. Міжнародні стандарти організації та функціонування судових та правоохоронних органів.
8. Судова влада як одна з гілок державної влади. Ознаки та функції судової влади.
9. Зміст та співвідношення понять «правосуддя» та «судочинство».
10. Правосуддя як спосіб реалізації судової влади. Поняття і види судочинства.
11. Етапи реформування судової влади у незалежній Україні.
12. Поняття принципів судової влади, їх система та значення.
13. Конституційні принципи судової влади.
14. Правові засади організації судової влади згідно із Законом України «Про судоустрій і статус суддів»
15. Принцип верховенства права та його значення для реалізації судової влади.
16. Принципи незалежності, самостійності та безсторонності судової влади.
17. Принцип єдності судової системи і статусу суддів.
18. Принципи незалежності, недоторканності та незмінюваності суддів.
19. Гласність і відкритість судового процесу, правові підстави фотозйомки, відеозапису та трансляції судових засідань.
20. Принципи змагальності та рівності сторін судового процесу.
21. Принцип колегіального та одноособового розгляду судових справ. Участь народу у здійсненні правосуддя.
22. Державна мова судочинства. Право громадян на використання рідної мови у судовому процесі.
23. Обов’язковість судових рішень.

24. Загальна характеристика судової системи України, рівні (ланки) та судові інстанції.
25. Принципи спеціалізації, територіальності та інстанційності в організації системи судів України.
26. Порядок утворення та ліквідації судів.
27. Порядок обрання суддів на адміністративні посади (голови та заступника голови суду) та звільнення з цих посад.
28. Місцеві суди: види, склад та повноваження.
29. Апеляційні суди: види, склад та повноваження.
30. Вищі спеціалізовані суди: види та повноваження.
31. Місце Верховного Суду в судовій системі України, система та зміст його повноважень.
31. Склад та структура Верховного Суду.
32. Суддя Верховного Суду: законодавчі вимоги та повноваження.
33. Голова Верховного Суду: правовий статус, порядок обрання та звільнення, повноваження.
34. Голова касаційного суду: правовий статус, порядок обрання та звільнення, повноваження.
35. Велика палата та Пленум Верховного Суду: правовий статус, склад та повноваження.
36. Завдання та основні принципи діяльності Конституційного Суду України. Порядок формування та повноваження Конституційного Суду України.
37. Суддя як носій судової влади. Законодавчі вимоги до професійних суддів.
38. Добір кандидатів на суддівські посади та його етапи.
39. Організаційно-правові, особисті, соціально-економічні гарантії незалежності суддів.
40. Підстави і порядок звільнення з посади судді. Право судді на відставку.
41. Особливості юридичної відповідальності суддів.
42. Підстави та порядок дисциплінарної відповідальності суддів.
43. Кваліфікаційне оцінювання суддів.
44. Законодавчі вимоги до присяжних, їх права та обов’язки.
45. Правовий статус осіб, які обіймають адміністративні посади в судах. Патронатна служба в суді.
46. Державна судова адміністрація: статус і система органів.
47. Повноваження Державної судової адміністрації.
48. Національна школа суддів України: статус і структура.
49. Вища рада правосуддя: статус, склад та порядок формування, повноваження.
50. Вища кваліфікаційна комісія суддів: склад, порядок формування та повноваження.
51. Органи суддівського самоврядування: завдання, види, повноваження.
52. Місце прокуратури в системі органів влади. Правові засади прокурорської діяльності.
53. Система органів прокуратури.
54. Функції прокуратури на сучасному етапі.
55. Правовий статус прокурора. Порядок призначення та звільнення прокурора.
56. Особливості юридичної відповідальності прокурора.
57. Прокурорське самоврядування: завдання та організаційні форми.

58. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів: склад та повноваження.
59. Органи, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність: їх завдання і компетенція.
60. Досудове розслідування: поняття та форми.
61. Органи досудового розслідування, їх система завдання і компетенція.
62. Правовий статус слідчого. Вимоги до кандидатів на посаду слідчого.
63. Національна поліція України: поняття та правовий статус, завдання, принципи, система.
66. Повноваження поліції. Поліцейські заходи.
67. Загальні засади проходження служби в поліції.
68. Основні завдання та повноваження Національного центрального бюро Інтерполу.
69. Правовий статус, підстави, напрями діяльності та завдання СБУ.
70. Система, організація діяльності та повноваження СБУ .
71. Вимоги до осіб, що приймаються на службу до органів СБУ.
72. Контроль за діяльністю СБУ .
73. Національне антикорупційне бюро України: правові основи діяльності, завдання та принципи.
74. Загальна структура НАБУ. Статус директора та працівників НАБУ. Повноваження НАБУ
75. Державне бюро розслідувань: правові основи діяльності, завдання та принципи.
76. Загальна структура Державного бюро розслідувань. Статус працівників бюро.
77. Повноваження Державного бюро розслідувань.
78. Державна фіскальна служба: правові основи діяльності, завдання та принципи.
79. Бюро економічної безпеки України: структура, завдання і функції.
80. Повноваження бюро економічної безпеки України.
81. Служба у бюро економічної безпеки.
82. Державна митна служба: правові основи діяльності, структура та повноваження.
83. Державна прикордонна служба: правові основи діяльності, структура та повноваження.
84. Військова служба правопорядку в Збройних Силах України: правові основи діяльності, структура та повноваження.
85. Управління державної охорони: правові основи діяльності, структура та повноваження.
86. Державні органи, на які поряд з їх основними обов’язками покладена правоохоронна функція
87. Спеціалізовані підрозділи галузевих органів державної виконавчої влади, на які покладена правоохоронна функція
88. Правове регулювання та принципи адвокатської діяльності. Статус адвоката: вимоги та порядок набуття.
89. Права та обов’язки адвоката. Адвокатська таємниця та адвокатська етика.
90. Поняття нотаріату та нотаріальної діяльності, її форми, правові основи та гарантії здійснення.

91. Статус нотаріуса, його права та обов'язки.
92. Нотаріальні дії: порядок та правила вчинення. Нотаріальна таємниця.
93. Органи та установи юстиції: система та правові засади.
94. Безоплатна правова допомога в Україні: види, право на надання та отримання.

9. Схема нарахування балів
Денна форма навчання

Загальна кількість балів – 100.
Кількість балів за екзамен/залік – 40.
Кількість балів протягом семестру – 60:
Кількість балів за відповіді на семінарських заняттях ∑40 = 40:

Формула обчислення

$$\sum 40 = \frac{\sum 1}{\sum 2} \times 8 \text{ (вісім)}$$

Примітка:
∑40 – сума максимальної кількості балів
∑1 – сума балів, що отримав студент за відповіді на семінарських заняттях.
∑2 – кількість семінарських занять протягом семестру.
8 – коефіцієнт

Контрольна робота – 20 балів.

Поточний контроль						Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	Екзамен /залік	Сума
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	ТN				
∑40						20	60	40	100

Т1, Т2 ... ТN – теми.

За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 10 додаткових (заохочувальних) балів,

Заочна форма навчання

Загальна кількість балів – 100.
Кількість балів за залік – 40.
Кількість балів протягом семестру – 60:
Кількість балів за відповіді на семінарських заняттях **∑10** – 10:

Формула
∑10= Т1+Т2
Контрольна робота (одна в семестр) – 50 балів

Поточний контроль		Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	Екзамен /залік	Сума
Т1	Т2				
∑10		50	60	40	100

Відповідь на семінарському занятті – **1-5 балів.**

Критерії оцінювання усної відповіді.

Поточний контроль здійснюється, зокрема, у формі опитування та перевірки результатів виступів на семінарських та практичних заняттях в п’ятибальній шкалі оцінок.

5 балів ставиться за наступних умов:

- студент активно працює протягом усього практичного заняття;
- дає повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами з доктринальних джерел та посиланням на чинне законодавство;
- все, що викладається, повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються;
- правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача.

4 бали ставиться за наступних умов:

- студент активно працює протягом практичного заняття;
- дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег;
- недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.

3 бали ставиться за наступних умов:

- студент на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;
- в цілому виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає помилки і усвідомлює їх тільки після вказівка викладача;
- відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі;
- не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається;

2 бали ставиться за наступних умов:

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача;
- студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її;

- викладає матеріал не достатньо зв’язно і послідовно.

1 бал ставиться за наступних умов:

- студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача;
- виявляє нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.

<u>Критерії оцінювання контрольних та екзаменаційних/залікових робіт.</u>

Контрольні та екзаменаційні (залікові) роботи виконуються у письмовій формі. Контрольна робота складається з 10 тестових завдань, екзаменаційна/залікова робота – із 40 тестових завдань. Кожне тестове завдання має п’ять варіантів відповідей, тільки одне яких є правильним; за кожну правильну відповідь нараховується один бал.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	За чотирирівневою шкалою оцінювання	За дворівневою шкалою оцінювання
90-100	відмінно	зараховано
70-89	добре	зараховано
50-69	задовільно	зараховано
1-49	незадовільно	Не зараховано

Результати складання екзамену оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вносяться в екзаменаційну відомість та залікову книжку студента.

Оцінка знань студентів за усну відповідь, виконання індивідуальних завдань при поточному контролі на семінарських заняттях, виконанні тестових завдань, підсумковому контролі знань на екзамені повинна відповідати наступним вимогам:

Оцінку «***відмінно»*** заслуговує студент, який глибоко та твердо засвоїв весь програмний матеріал, повністю системно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, пов’язує теорію з практикою; може відповісти на будь-яке запитання при зміні його форми; демонструє знання монографічного матеріалу; правильно та повно обґрунтовує, аргументує власні висновки; виявляє уміння самостійно узагальнювати та викладати матеріал, не допускаючи помилок.

Оцінку «***добре»***– заслуговує студент, який твердо знає програмний матеріал, грамотно і по суті викладає його, не допускає суттєвих помилок у відповідях на питання, правильно використовує теоретичні положення і володіє необхідними навиками щодо узагальнення та систематизації матеріалу, який вивчається.

Оцінку «***задовільно»*** – заслуговує студент, який засвоїв тільки основний матеріал, але не знає окремих деталей, допускає неточні відповіді, недостатньо чіткі формулювання, порушує послідовність у викладанні програмного матеріалу та має певні труднощі в узагальненні та систематизації матеріалу, який вивчається.

Оцінку «***незадовільно»*** – заслуговує студент, який не володіє значною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, має значні труднощі при узагальненні матеріалу, який вивчається.

10. Рекомендована література

Основна література

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року (із змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України* від 23 липня 1996 року, № 30. Ст.141. зі змінами №1401-VIII від 02.06.2016, ВВР, 2016, №28, ст.532 №2680-VIII від 07.02.2019, ВВР, 2019, №9, ст.50 № 27-IX від 03.09.2019, ВВР, 2019, № 38, ст.160.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012. *Голос України.* 2012. 19 травня (№№ 90–91) (із змінами та доповненнями, № 2581-VIII від 02.10.2018, *Відомості Верховної Ради*, 2018, № 46, ст.371№ 2599-VIII від 18.10.2018, ВВР, 2018, № 46, ст.374}{Щодо визнання неконституційними окремих положень див. Рішення Конституційного Суду № 4-р/2019 від 13.06.2019}{Щодо визнання неконституційними окремих положень див. Рішення Конституційного Суду № 7-р/2019 від 25.06.2019}{Із змінами, внесеними згідно із Законами № 100-IX від 18.09.2019, ВВР, 2019, № 40, ст.218 № 101-IX від 18.09.2019, ВВР, 2019, № 40, ст.219 № 113-IX від 19.09.2019, ВВР, 2019, № 42, ст.238.
3. Положення про слідчі підрозділи національної поліції України: Наказ МВС України *справ* № 403 від 20.05.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17#Text. 18:30. 14.10.2020
4. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 року. *Урядовий кур'єр*. 05.09.2012. № 159 (із змінами та доповненнями, внесеними згідно із Законами № 1702-VII від 14.10.2014, *Відомості Верховної Ради*, 2014, № 50-51, ст.2057 № 1404-VIII від 02.06.2016, *Відомості Верховної Ради*, 2016, № 30, ст.542 № 1791-VIII від 20.12.2016, ВВР, 2017, № 4, ст.42 № 1798-VIII від 21.12.2016, ВВР, 2017, № 7-8, ст.50 № 198-IX від 17.10.2019).
5. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02.06.2011 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 51. – Ст. 577. (ст. 1, 7, 13; ч. 6 ст. 12; ст. 16; 28).
6. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21 грудня 2016 р. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 1. Ст.1. Із змінами, внесеними Законами № 2147-VIII від 03.10.2017, *Відомості Верховної Ради*, 2017, № 48, ст.436 № 2447-VIII від 07.06.2018, ВВР, 2018, № 24, ст.212 № 2646-VIII від 06.12.2018, ВВР, 2019, № 4, ст.32 № 193-IX від 16.10.2019 № 263-IX від 31.10.2019}.
7. Про військову службу правопорядку у Збройних Силах України: Закон

України від 7 березня 2002 року зі змінами, внесеними Законами№ 5040-VI від 04.07.2012, *Відомості Верховної Ради*, 2013, № 25, ст.246 № 5288-VI від 18.09.2012, ВВР, 2013, № 37, ст.490 № 245-VII від 16.05.2013, ВВР, 2014, № 12, ст.178 № 1261-VII від 13.05.2014, ВВР, 2014, № 28, ст.937 № 1697-VII від 14.10.2014, ВВР, 2015, № 2-3, ст.12 № 901-VIII від 23.12.2015, ВВР, 2016, № 4, ст.44 № 113-IX від 19.09.2019, ВВР, 2019, № 42, ст.238}

8. Закон України Про національну безпеку України. *Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 31, ст.241.*{Із змінами, внесеними згідно із Законами № 522-IX від 04.03.2020№ 808-IX від 17.07.2020}.URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text. 14:30, 14.10.2020

9. Про Національну поліцію: Закон України від 15 липня 2015 р. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 40-41. Ст. 379 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2017).

10. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 р. *Голос України*. 2016. № 7. № 1798-VIII від 21.12.2016, ВВР, 2017, № 7-8, ст.50 № 2475-VIII від 03.07.2018, *Відомості Верховної Ради*, 2018, № 36, ст.272 № 2720-VIII від 16.05.2019, ВВР, 2019, № 22, ст.84 № 263-IX від 31.10.2019.

11. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 3 квітня 2013 року. *Відомості Верховної Ради України.* 2003. № 27. Ст. 208 (із змінами та доповненнями, № 2612-VIII від 08.11.2018, ВВР, 2018, № 48, ст.380 № 2641-VIII від 06.12.2018, ВВР, 2019, № 3, ст.20 № 113-IX від 19.09.2019, ВВР, 2019, № 42, ст.238 № 324-IX від 03.12.2019).

12. Про затвердження Положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України: НАКАЗ МВС України 20.05.2020 № 405

13. Про затвердження Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань: Наказ Генеральної прокуратури України від 06 квітня 2016 року № 139. {Із змінами, внесеними згідно з Наказами Генеральної прокуратури № 147 від 22.05.2017 № 16 від 31.01.2019}

14. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: Наказ ГПУ, МВС, СБУ, Мін'юсту, Державної прикордонної служби, Міністерства фінансів України від 16 листопада 2012 р. № 114/1042/516/1199/936/1687/5.

15. Про Національну гвардію України: Закон України від 13 березня 2014 року. *Відомості Верховної Ради України.* 2014. № 17. Ст. 594 (із змінами та доповненнями, №920-VIII від 24.12.2015, ВВР, 2016, №3, ст.35 №2505-VIII від 12.07.2018, ВВР, 2018, №38, ст.280 № 2581-VIII від 02.10.2018, ВВР, 2018, № 46, ст.371}

16. Положення про Державну міграційну службу України: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 360. 18 {Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 118 від 01.03.2017 , № 583 від 09.08.2017}

17. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 47. Ст. 2051 (із змінами та доповненнями, № 140-IX від 02.10.2019 № 187-IX від 04.10.2019, № 263-IX від 31.10.2019}

18. Про нотаріат : Закон України : від 2 вересня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 39. ст.383 {Із змінами, внесеними згідно із Законом № 775-IX від 14.07.2020}URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12.

19. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 2-3. Ст. 12 (із змінами та доповненнями, № 2249-VIII від 19.12.2017, ВВР, 2018, № 6-7, ст.43, № 2469-VIII від 21.06.2018, ВВР, 2018, № 31, ст.241№ 2475-VIII від 03.07.2018, ВВР, 2018, № 36, ст.272 № 113-IX від 19.09.2019, ВВР, 2019, № 42, ст.238 № 263-IX від 31.10.2019}).

20. Про Раду національної безпеки: Закон України від 5 березня 1998 р. *Офіційний вісник України.* 1998. № 13. С. 18 (із змінами та доповненнями, № 43-VIII від 25.12.2014, ВВР, 2015, № 4, ст.14 № 2469-VIII від 21.06.2018, ВВР, 2018, № 31, т.241 № 2646-VIII від 06.12.2018, ВВР, 2019, № 4, ст.32}.

21. Закон України Про контррозвідувальну діяльність. *Відомості Верховної Ради України (ВВР).* 2003. № 12, ст.89). {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 662-IV від 03.04.2003, ВВР, 2003, № 27, ст.209 № 3200-IV від 15.12.2005, ВВР, 2006, № 14, ст.116 № 2939-VI від 13.01.2011, ВВР, 2011, № 32, ст.314 № 4652-VI від 13.04.2012, ВВР, 2013, № 21, ст.208 № 245-VII від 16.05.2013, ВВР, 2014, № 12, ст.178 № 1052-VIII від 29.03.2016, ВВР, 2016, № 19, ст.214 № 1798-VIII від 21.12.2016, ВВР, 2017, № 7-8, ст.50 № 720-IX від 17.06.2020} URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/374-15#Text, 14:30, 14.10.2020.

22. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст. 382 (із змінами та доповненнями, № 901-VIII від 23.12.2015, ВВР, 2016, № 4, ст.44 № 2469-VIII від 21.06.2018, ВВР, 2018, № 31, ст.241№ 2505-VIII від 12.07.2018, ВВР, 2018, № 38, ст.280 № 2740-VIII від 06.06.2019, ВВР, 2019, № 28, ст.116 № 113-IX від 19.09.2019).

23. Про судоустрій і статус суддів: Закон України №1402 від 02 червня 2016 року. Чинне законодавство станом на 07.11.2019.: (офіц.текст). ВВР №31, 2016. 545 с.

24. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012. *Голос України.* 2012. 19 травня (№№ 90–91) (із змінами та доповненнями, № 2581-VIII від 02.10.2018, *Відомості Верховної Ради*, 2018, № 46, ст.371№ 2599-VIII від 18.10.2018, ВВР, 2018, № 46, ст.374}{Щодо визнання неконституційними окремих положень див. Рішення Конституційного Суду № 4-р/2019 від 13.06.2019}{Щодо визнання неконституційними окремих положень див. Рішення Конституційного Суду № 7-р/2019 від 25.06.2019}{Із змінами, внесеними згідно із Законами № 100-IX від 18.09.2019, ВВР, 2019, № 40, ст.218 № 101-IX від 18.09.2019, ВВР, 2019, № 40, ст.219 № 113-IX від 19.09.2019, ВВР, 2019, № 42, ст.238.

25. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 р. *Голос України*. 2016. № 7. № 1798-VIII від 21.12.2016, ВВР, 2017, № 7-8, ст.50 № 2475-VIII від 03.07.2018, *Відомості Верховної Ради*, 2018, № 36, ст.272 № 2720-VIII від 16.05.2019, ВВР, 2019, № 22, ст.84 № 263-IX від 31.10.2019.

26. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 878 «Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України». {Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 47 від 27.01.2016 № 663 від 30.08.2017, № 790 від 21.08.2019}

27. Положення про Вищу кваліфікаційну комісію нотаріату : Затверджене постановою КМУ від 31 серпня 2011 року №923 {Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 133 від 12.02.2020} URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/923-2011

28. Положення про Головні територіальні управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі від 23.06.2011 № 1707/5. *Офіційний вісник України*. 2011. № 49. Ст. 1984.

29. Положення про Державну архівну службу України: затверджено указом Президента України від 06.04.2011 № 407/2011. *Офіційний вісник України*. 2011. № 28. Ст. 1164.

30. Положення про Державну пенітенціарну службу України: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 225. *Офіційний вісник України*. 2014. № 54. Ст. 1452.

31. Положення про Міністерство юстиції України: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228. *Офіційний вісник України*. 2014. № 54. Ст. 1455.

32. Положення про Національне центральне бюро Інтерполу: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.1993 № 220. *Зібрання Постанов уряду України*. 1994. № 2. Ст. 25. { Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 532 (532-2012-п) від 13.06.2012, N 968 (968-2017-п) від 13.12.2017 }

33. Положення про районні, районні у містах, міські (міст обласного значення), міськрайонні, міжрайонні управління юстиції: затверджено наказом Міністерства юстиції України 23.06.2011 № 1707/5. *Офіційний вісник України*. 2011. № 49. Ст. 1984.

34. Питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади системи юстиції: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.01.2015 № 17. *Офіційний вісник України*. 2015. № 6. Ст. 127.

35. Питання Міністерства юстиції: Постанова Кабінету Міністрів України від 31.03.2015 № 150. *Офіційний вісник України*. 2015. № 28. Ст. 792.

Підручники, навчальні посібники

1. Лапкін А.В. Організація судових та правоохоронних органів України : навч. посіб. у схемах. Вид. 7-е, змін. і допов. Харків : Право. 2018. 168 с.

2. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посіб. : у 2 ч. / за ред. д-ра юрид. наук Л. М. Москвич. 2-ге вид. перероб. і допов. Харків : Право. 2016. 244 с.

3. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посіб. з підгот. до іспиту / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право. 2017. 236 с.

4. Руденко М.В. Судові та правоохоронні органи України : підручник. Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна. 2018. 311 с.

5. Семерак О. С., Семерак І. О. Судоустрій, правоохоронні та правозахисні органи України: навч. посіб. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2021. 276 с.

6. Судові, правоохоронні, контрольно-наглядові та правозахисні органи України : підручник. МВС України. Харків. нац. ун-т внутр. справ. / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. С. М. Гусарова. Харків. 2020. 512 с.

7. Судові та правоохоронні органи України: конспект лекцій. Запоріжжя : Запоріз. нац. ун-т. 2018. 237 с.

8. Ярова Л.В., Матвєєвський О.В. Організація судових та правоохоронних органів України: навч. посіб. Одеса : Фенікс. 2018. 427 с.

Допоміжна література

1. Бринцев В.Д. Стандарти правової держави: втілення у національну модель організаційного забезпечення судової влади: монографія. Х.: Право, 2018. 464 с.

2. Будаков М.О. Організаційно-правові засади діяльності спеціальних служб держав НАТО/СБУ. Науковий координаційний центр Національна академія. К. : Видавництво НА СБ України, 2018. 188 с.

3. Головань І. Деякі проблеми виконання рішень Конституційного Суду України. Вісник Конституційного суду України. 2018. № 6. С. 132-137.

4. Городовенко В.В. Принципи судової влади: монографія. Х,: Право, 2018. 448 с.

5. Кампо В., Савчин М. Легітимність рішень конституційних судів у контексті доктрини верховенства права: компаративний та праксеологічний аспекти. Вісник Конституційного суду України. 2019. № 5. С. 99-110.

6. Погорецький М.А., Яновська О.Г. Адвокатура України: підручник. К.: Юрінком Інтер, 2014. 368 с.

7. Прокурорське право: навч. посібник / Г. Д. Борейко, О. М. Броневицька, Ю. О. Лісіцина, В. В. Луцик, В. В. Навроцька, І. Р. Серкевич, Б. М. Телефанко; за заг. ред. В. В. Луцика. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 640 с.

8. Прокуратура України [Електронне видання] : навч.-метод.посібник / кол. авт. Одеса : Фенікс, 2020. 285 с. (сер. «Навчально-методичні посібники»). URL http://dspace.onua.edu.ua

9. Організація та діяльність органів прокуратури України : навч. посіб. / П. М. Каркач, В. В. Кривобок, В. С. Бабкова та ін. ; за ред. П. М. Каркача. Харків :

Право, 2019. 500 с.

10. Адміністративна діяльність органів поліції України : підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В. В. Сокуренка ; [О. І. Безпалова, О. В. Джафарова, В. А. Троян та ін. ; передм. В. В. Сокуренка] ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2017. 432 с.

11. Закон України «Про Національну поліцію» : наук.-практ. комент. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В. В. Сокуренка ; [О. І. Безпалова, К. Ю. Мельник, О. О. Юхно та ін. ; передм. В. В. Сокуренка]. Харків, 2016. 408 с.

12. Глобальна та національна безпека: підручник / авт. кол. :В..І. Абрамов, Г.П. Ситник, В.Ф. Смолянюк та ін. / за заг. ред. Г.П.Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.

13. Правове регулювання організації та діяльності суб'єктів сектора безпеки і оборони: збірник документів і матеріалів / Упорядники: Беланюк М.В., Доронін І.М., Лебединська О.В., Радзієвська О.Г., Пилипчук В.Г., Шамара О.В., Фурашев В.М. К.: Видавничий дім «АртЕк». 2020. 756 с.

14. Реформування і розвиток Служби безпеки в контексті євроінтеграції України / Пилипчук В. Г.: наук.-метод. посіб. / В. Г. Пилипчук, О. Ф. Белов, С. С. Кудінов. К.: Нац. акад. СБУ, 2017. 260 с.

15. Воробйов Є. Бюро економічної безпеки: головне про функції та структуру нового правоохоронного орган. 19.04.2021. URL: https://bihus.info/byuro-ekonomichnoyi-bezpeky-golovne-pro-funkcziyi-ta-strukturu-novogo-pravoohoronnogo-organu

16. Аулін О. Про Бюро економічної безпеки України. *Громадська думка про правотворення*. 2021. № 8 (213). С. 27–28. URL: http://nbuviap.gov.ua/images/dumka/2021/8.pdf.

17. Пузирна, Н. (2021). Правові аспекти створення та діяльності бюро економічної безпеки України. *Знання європейського права*, (2), 80-83. https://doi.org/10.32837/chern.v0i2.210

18. Предместніков О. Г. Органи юстиції України: адміністративно-правові засади діяльності: монографія / за заг. ред. І. В. Зозулі. Херсон: Айлант, 2017. 600 с.

19. Долинська М. С. Становлення та розвиток правового регулювання нотаріальної діяльності в Україні: монографія. Львів: ЛьвДУВС, 2015. 988 с.

20. Корнєєв Ю. Нотаріат в Україні: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 120 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Українська правнича фундація http://www.ulf.com.ua/

Центр європейського і порівняльного права http://www.ecle.gov.ua/

Центр розвитку українського законодавства http://www.ulde.kiev.ua/news.php

Національна Парламентська бібліотека України http://www.nplu.kiev.ua/

Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського http://www.nbuv.gov.ua/

Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка www.library.univ.kiev.ua

Наукова бібліотека Національного університету “Києво-Могилянська академія” http://www.ukma.kiev.ua/ukmalib

Бібліотека Інституту Поглиблених Правничих Студій. Велика Британія http://www.ials.sas.ac.uk/library/library.htm

Юридична бібліотека Школи права Йелльського університету http://www.law.yale.edu/library/

Німецькі бібліотеки http://www.ddb.de/

Національна бібліотека Франції http://www.bnf.fr/

http://portal.rada.gov.ua - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.

http://kmu.gov.ua - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.

http://ccu.gov.ua - Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України.

http://president.gov.ua - Офіційний веб-сайт Президента України.

http://www.nau.ua - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».